

BukoVINKY

Číslo 2 - 2018/2019

Milí čitatelia !

Ani sme sa nenazdali a jeseň sa pomaly prehupla do svojej zimnej podoby.

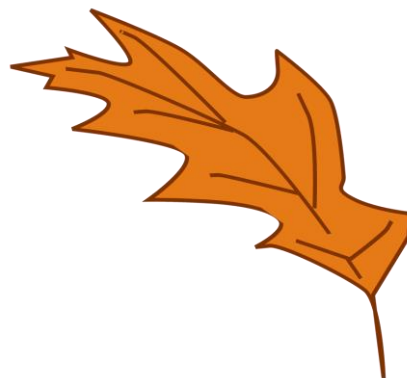
Chodíme do školy, učíme sa viac či menej podľa momentálnej nálady, naháňame známky, pripravujeme sa na olympiády, zabodovali sme v súťaži Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice, dostali sme sa do výberu najkrajších slovenských záložiek a máme za sebou adventné dielničky.

Zapálili sme prvé sviečky na adventnom venci a tešíme sa. Najprv na Mikuláša, sladké adventné kalendáriky, potom na vianočné besiedky a potom budú tu. Čo? No predsa Vianoce. Vianoce, Vianoce, ticho sneží v nás, Vianoce , Vianoce po roku sú tu zas...

A preto je tu čas na ďalšie BukoVINKY. Redakčná rada zamakala a predkladá nové číslo. Neváhajte a pustite sa do čítania. Predstavia sa aj noví redaktori, vlastná tvorba dostala zelenú, niečo zo zaujímavostí a...čítajte a uvidíte. Máme tu aj anketu, niečo zo žiackych projektov do školy, tipy na čítanie .

Redakčná rada pripraví ešte jedno číslo, špeciálne vianočné, v ktorom dá priestor aj pre občasných prispievateľov.

Máte sa na čo tešiť. A teraz? Hurá do čítania!

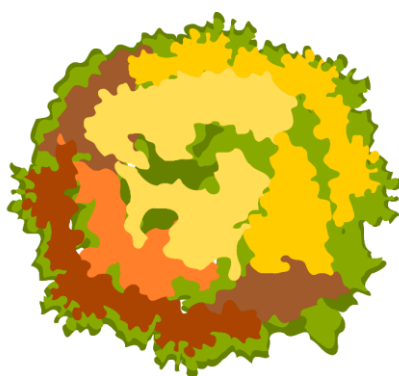

Vaše BukoVINKY

Báseň ako inšpirácia

Jeseň nám už odchádza,
všetkých pochytila tá vianočná nálada.

Vianoce sú za dverami,
začínajú sa aj spievať tie koledy.

Darčeky nakúpené väčšina má,
ja ich vždy nájdem na poslednýkrát,
november sa končí, december vládu má,
veď Vianoce ma každý rád.

Pripravila: Tamarka Šimončič, redakčná rada

...S ELÁNOM, O ELÁNE...

Elán je jedna z najznámejších a najobľúbenejších slovenských kapiel minulého storočia. Aj dnes sú veľmi obľúbení a ich skladby sú populárne.

História kapely

Vznikli v roku 1968. Vtedy sa dala dokopy partia štrnásťročných chalanov a začali spolu hrať a spievať po Bratislavských podnikoch. Medzi ich prvé piesne patrili: Dám ti všetko čo mám, Semafor, Bláznivé hry

Ľudia sa o nich dozvedali viac až keď vyhrali druhé miesto v Bratislavskej lýre v roku 1980 s piesňou Kaskadér. Medzi ich najznámejšie piesne patria: Voda, čo ma drží nad vodou; Nie sme zlí, Zaľúbil sa chlapec; Čaba neblázni; Tanečnice z Lúcnice; Kráľovná bielych tenisiek; Nevieť byť sám; Čakám ťa, láska; Vymyslená; Láska moja; Od Tatier k Dunaju; Stučková; Kočka; Amnestia na

neveru; Ulica; Kaskadér; Fero; Sestrička z Kramárov... Vydali 36 albumov.

Rada by som spomenula aj neodmysliteľné logo Elánu, tzv. Bubák, ktoré sa mne osobne veľmi páči. Tiež typ písma, ktorým je slovo ELÁN napísané mám veľmi rada. Obľúbenú pieseň nemám, pretože sa mi páčia všetky.

Zloženie kapely

Jožo Ráž je spevák, basgitarista a tvorí jadro Elánu. Bez neho by to nebol Elán. Ján Baláž je gitarista a tiež spevák. Od začiatku bol aj on v Eláne a je starší ako Ráž a Patejdl. Trojicu spevákov uzatvára Vašo Patejdl, ktorý okrem spevu geniálne hrá na klávesy. Bol chvíľu na voľnej nohe a sám zložil aj výborné sólové hity.

Rada by som spomenula aj spisovateľa Borisa Filana, ktorý je dvorným textárom Elánu a napísal text k mnohým vynikajúcim hitom Elánu.

Keďže mám Elán veľmi rada, tak som bola v piatok 26.10.2018 spolu so sestrou a rodičmi na koncerte Elánu na štadióne Ondreja Nepelu v Bratislave. Zahráli väčšinu obľúbených piesní a veľmi sa mi to páčilo. Mali skvelo urobené videoukážky, v ktorých sme sa dozvedeli niečo z histórie kapely.

Pripravila: Katka Gersová, redakčná rada

Vlastná tvorba...vlastná tvorba...vlastná tvorba

Cesta zo ZUŠ – ky

Ako tu tak stojím, a rozmýšľam nad básňou,
začnem sa prechádzať Devínskou krásnou.

Vidím stromy, chodníky; je mi zima
Zrýchlim krok, nech som skôr doma.

Keď pomyslím, čo má čakať...

Úlohám sa nevyhnem.

Len či to všetko stihnem.

Z matiky, aj z angliny...

Ešte z Biológie - horniny.

Ach, škoda, že sú tak ďaleko- vysnívané prázdniny.

Okolo školy idem

a do mobilu hľadím.

Básne strofy píšem.

Do plotu skoro vrazím.

Verše, rýmy končia nám,

veď doma skoro som.

Kľúče z tašky vyberám,

však dvere mám pod nosom....

Pripravila: Katka Gersová, redakčná rada

Prázdniny v Tatrách

Cez jesenné prázdniny sme boli vo Vysokých Tatrách. Oproti Bratislave tam bolo oveľa chladnejšie. Najprv sme boli pozrieť za Popradom Striebornú štôľňu a partizánsky bunker. Keď sme prišli k štôľni mali sme smolu, lebo práve opravovali vchod, ale o to viac nás potom zaujal partizánsky bunker, ktorý sa nachádzal na kopčeku nad Vernárom. Na informačných tabuliach sme sa dozvedeli o vojnovnej histórii Vernára. V stredu sme v zníženom počte išli na Téryho chatu a nad ňou sme si vybehli mimo chodníka na Pfinnovu kopu (tato má povolenie). Keď sme cez Zamkovského chatu schádzali dole, stretli sme líšku. Predstavte si, že sa nás vôbec nebála. Domov sme prišli potme, aj keď sme vyrážali už o šiestej ráno. Vo štvrtok sme išli na kopec, ktorý sa volá Matka Božia. Na vrchole bol kríž, pri ktorom sme, keďže bolo obdobie sviatku všetkých svätých, zapálili sviečku. Cez víkend sme potom ešte išli k babke do Prešova, kde sme tiež boli zapáliť sviečku na hroby. Keď sme sa vrátili do Bratislavy kde bolo o desať stupňov teplejšie, sme mali pocit, že sa roztopíme.

Takto dopadla naša návšteva Striebornej štôľne.

Autor: Ondrej Matkovčik, 8.A

**Zoznámte sa, prosím...zoznámte sa, prosím... zoznámte sa,
prosím...**

Predstavujeme nových členov redakčnej rady

Redakčná rada dostala v tomto školskom roku nové posily v podobe veľmi milých a sympatických piatakov, ktorí medzi ostatných členov celkom rýchlo zapadli. Marcelko a Tomáško.

Čo nám o sebe napísala, nech sa páči, čítajte:

Marcel Chlaň

Ahojte, volám sa Marcel Chlaň. Mám jedenásť rokov a som žiakom 5.A.triedy. Mojou najväčšou záľubou je vesmír. Zaujímajú ma planéty, asteroidy, hviezdy a kométy. V budúcnosti sa chcem zaoberať astrofyzikou a byť vesmírnym inžinierom. Chcem stavať a plánovať rakety, raketoplány, satelity. Veľmi rád píšem rozprávky. V školskom časopise si niektoré z nich môžete prečítať. Ako rád píšem príbehy, tak ich aj rád čítam. Pre druhákov a tretiakov ZŠ by som odporúčal prečítať si knižku „Hľadám lepšiu mamu“ alebo „Lepší otec v hrsti“. Pre tých starších, ktorý radi čítajú a zaujíma ich vesmír, odporúčam knihu „Gregorove tajné výpravy do vesmíru“, je tam veľa faktov a zaujímavostí.

Tomáš Holzmann

Ahojte! Volám sa Tomáš Holzmann chodím do 5. triedy. Mám 11 rokov. Môj najobľúbenejší predmet je technika. Zaujíma ma aj angličtina a v budúcnosti by som chcel ísť do Ameriky. Rád kreslím a hrám na bicie. Mám rád Marvel studio. Moja najobľúbenejšia postavička je Spiderman. Môj najobľúbenejší film od Marvel je Spiderman Homecoming.

Anketa...anketa...anketa...anketa...

Ako dopadli bývalí absolventi našej školy?

Eliška Filipová, redaktorka časopisu, sa rozhodla osloviť našich bývalých absolventov s niekoľkými otázkami. Eliška má rada ankety a tak tu je jej anketa.

Otázky:

1. Strednú školu už si skončil minimálne máš k tomu blízko, takže aké máš momentálne záujmy a plány do budúcnosti? Pokračuješ vo vzdelávaní alebo máš iné plány?

2. Ako si spomínaš na základnú školu?

3. Čo by si odkázal/a žiakom ktorých toto ešte len čaká?

4. + Bonusová otázka, kto bol tvojim obľúbeným učiteľom a prečo?

Anna Mária Šestáková

1. Už sa blížim k ukončeniu štúdia na strednej škole a určite plánujem ísť na vysokú školu, najlepšie do zahraničia, ale rozmýšľam aj nad filozofickou fakultou u nás v Bratislave. Moje záujmy? Momentálne len škola a brigáda (ťažký povzdych a trpký smiech).
2. Základná škola sa nedá porovnať so strednou školou. Keby som sa tam učila toľko ako teraz, tak mám samé výborné. Síce som nechodila na Bukovčana od začiatku, ale mám na ňu iba tie najlepšie spomienky.
3. Žiakom odkážem len to, nech sa určite neboja učenia a nového kolektívu a nech si vyberajú strednú školu podľa seba a nie podľa druhých.
4. P. učiteľka Škulová, pretože bola moja triedna a keďže som ostatných učiteľov tak veľmi nepoznala k nej som mala najbližšie a dodnes sa poteším, keď ju stretnem niekde na ulici alebo v obchode.

Nelka Khandlová

1. Strednú školu som skončila pred 3 rokmi a teraz som na VŠ Komenského a čaká ma písanie bakalárskej práce a následne ďalšie štúdium - magisterské. Po strednej škole som si dala rok pauzu, aby som sa poriadne rozhodla, čo ďalej so životom.
2. Musím uznať, že som nebola najposlušnejšou a najlepšou žiačkou, ale aj cez všetky poznámky a problémy si spomínam na školu len pozitívne (dúfam, že

aj oni na mňa). Najdôležitejšie je mať dobrý kolektív a mať rešpekt voči všetkým či už učiteľom alebo ostatným žiakom. Spomienky na základnú školu a strednú sú tie, ktoré si budem pamätať navždy.

3. Odkaz pre budúcich stredoškolákov: Nebáť sa žiadnej výzvy, dobre si premyslieť strednú školu, užívať si školu a vytvárať si zážitky
4. P. u. Ludhová bola pre mňa najlepšia, pretože učila telesnú a to bol asi jediný predmet, s ktorým som nemala problém a vynikala som v ňom.

Ad'o Rehánek

1. Určite chcem pokračovať v štúdiu aj naďalej, najst' si školu, ktorá mi bude najviac vyhovovať, to je IT, právo, MATFYZ,FTVŠ alebo manažment. Keď sa mi to nepodarí alebo ak by som mal mať iné plány, tak podnikanie. Ďalší záujem by bola organizácia podujatí, akcií a koncertov. A momentálne venujem čas cvičeniu a celkovo športovaniu.
2. Na základnú školu spomínam v dobrom, pretože som tam bol nevinné dieťa a mám odtiaľ veľmi veľa dobrých skúseností a zážitkov.
3. Žiakom, ktorých čaká stredná škola a potom možno vysoká škola, by som odkázal nech sa učia, a robia to, čo ich baví a nech si idú za svojimi snami.

Zoran Vlašič

1. Som štvrták na strednej škole priemyselnej K. Adlera a moje momentálne záujmy sa uberajú smerom k manažmentu, práci s ľuďmi a k niečomu podobnému.
2. Spomínam na ňu ako na najlepšie roky môjho života, pretože každý deň po škole sme hrávali rôzne hry a behali po vonku.
3. Žiakom, ktorých čaká stredná škola, by som odporučil to, aby si vybrali to, čo ich reálne baví a naplňa, lebo ak vás škola baví pôjde vám to oveľa ľahšie.
4. Jednoznačne moje dve najobľúbenejšie učiteľky boli pani učiteľka Škulová, ktorá nás učila slovenčinu a pani učiteľka Šebeňová, ktorá nás učila matematiku a fyziku.

Jakub Ondejka

1. Doštudovanú strednú školu už mám, ďalej študujem externe na vysokej v Trnave na masmediálnej komunikácii čiže to čo som mal aj na strednej. Študujem externe pretože som si založil svoju firmu, v ktorej robím. Ďalej externe pracujem tiež pre denník Pravda, ktorý nedávno rozbehol internetovú televíziu a pre nich natáčame a striháme.

2. Na základnú školu spomínam asi len v tom najlepšom, mám na ňu najlepšie spomienky, spoznal som tam najlepších ľudí a prežil som si tam zážitky - prvé lásky, prvé skúsenosti či už s alkoholom alebo cigaretami (smiech)... proste vecami, čo sú prvýkrát a veľmi rád by som sa tam vrátil znova.
3. Verte tomu, keď vám vravia, aby ste si užívali študentský život a ten čas na škole. Zabávajte sa, užívajte si školu, pretože potom keď príde zamestnanie, robota a dane (smiech), budete domov chodiť len spať, lebo od rána do večera budete v robote a po víkendoch budete tiež popríklad makáť, tak by ste sa radšej vrátili do školy. Takže hlavne pozitívne, sú to zlaté časy, svojím spôsobom.
4. A na bonusovú otázku neviem úplne úprimne odpovedať, pretože tam mám viac obľúbených učiteľov, ale taká naj-naj bola asi naša triedna Janka Pšenáková a to najmä preto, že práve ona nás mala od piatej triedy, boli sme ako taká rodinka, ťahala nás zo všetkých problémov, zlých vecí, čo sme porobili a mala nás úprimne rada, aj keď sme boli veľmi zlí a to nám dokazovala aj tým že nás brávala na všelijaké výlety a rôzne podujatia.

Zaujímavosti...zaujímavosti...zaujímavosti...zaujímavosti

Muzikál Mamma Mia!

Na Slovensko prišiel jeden z najúspešnejších muzikálov sveta Mamma Mia!. Hrá sa vo vyše štyridsiatich krajinách na všetkých kontinentoch a potešil už vyše 56 miliónov divákov na celom svete. Je postavený na piesňach švédskej hudobnej skupiny ABBA.

Navštívila som ho, a preto by som sa s čitateľmi chcela podeliť o tento zážitok. Muzikál má dojímavý, vtipný dej. Páčil sa mi v tom, že bol svieži a veselý. Je tam hudba, ktorá vás roztancuje a divák sa dvíha počas predstavenia zo stoličky, akoby chcel vyjsť za hercami na javisko a tancovať s nimi.

Je to príbeh 20-ročnej Sofi, ktorá žije s mamou Donnou na snečnom gréckom ostrove. Sofi sa ide vydávať a chce zistiť, kto je jej otcom, a tak si ich všetkých troch pozve na svadbu. Oživí tým minulosť svojej mamy Donny.

Vo filmovej verzii Donnu zahrála známa americká herečka Meryl Streep. U nás v divadelnej verzii ju stvárňujú herečky, ktoré sa striedajú, Katarína Hasprová a Soňa Norisová. Sofi výborne hrá Romana-Dang-Van. Hity skupiny ABBA znejú v slovenčine a preložil ich textár Martin Sarvaš. Texty sú vtipné, humorné, dojímavé a chytľavé.

Dúfam, že som vás aspoň trošku navnadila na jeho návštevu. Predstavenie sa hrá v divadle Nová Scéna v Bratislave. Stojí to zato.

Pripravila: Veronika Magdolenová, 8.A

Tip na čítanie...tip na čítanie...tip na čítanie

Náš redaktor Tomáško rád číta. Vie, že je to super vec, a preto by rád všetkým čitateľom BukoVINIEk odporučil zaujímavú knihu na čítanie.

Roald Dahl Jurov zázračný liek

Táto kniha je o tom, že Juro robí pre svoju starú mamu liek. Snaží sa zmiešať čokoľvek, čo uvidí.

Prečo ho vlastne robí? Jeho stará mama sa k nemu správa ako striga. Keď stará mama vypije liek, začnú sa s ňou robiť fantastické veci. Bude najskôr horieť, potom lietať, bude tučná, potom zase chudá a začne rásť. Bude vyššia a vyššia, bude vyššia ako dom. Skúšal to aj na zvieratách a tie tiež rástli.

Čo sa stalo so starou mamou? To všetko sa dozviete v tejto knihe. Ak vás čítanie nebaví, tak sa nemusíte báť. Kniha zaujme od začiatku do konca.

V knihe nájdete aj pekné ilustrácie. Roald Dahl je svetoznámy spisovateľ, má aj iné pekné knižky a niektoré ma aj sfilmované. Neváhajte a čítajte!

Pripravil: Tomáš Holcman, redakčná rada

Z našich projektov...z našich projektov...z našich projektov...

Zaujímavosti zo života štúrovcov

Ľudovít Štúr- známy aj neznámy

Štúrov krasopis

V písanke nájdeme Štúrov krasopis z latinčiny, maďarčiny, nemčiny, gréčtiny a slovakizovanej češtiny z rokov 1827- 1929. V tých časoch študoval na gymnáziu v Rábe (dnes Győr). Okrem toho však vedel aj po francúzsky, poľsky, srbochorvátsky i rusky. Učil sa aj po hebrejsky a anglicky, istý čas koketoval s myšlienkou študovať indický jazyk. „Já nyní se učím všem slavenským nářečím, přejdem neza dlouho na indickou řeč neb podobnost má s starou slavskou, i židovčinu sem vzal hore a francouzštinu,“ píše Štúr v liste Pavlovi Čendekovičovi 9. mája 1835. Pravdaže, nie všetky jazyky ovládal aktívne. Na túto – ale aj na našu – dobu, je to však úctyhodné množstvo.

Budúceho národovca vychovávali rodičia prísne a skromne

Jeho otec Samuel, učiteľ v uhrovskej škole (vtedy Zay-Uhrovec), svojich synov pripravoval osobitne na stredoškolské štúdiá. Takže už v rodičovskom dome nadobudli viac vedomostí – napríklad základy latinčiny. Od roku 1821 do 1827 navštevoval Ľudovít Ľudovú školu v Zay-Uhrovci pod pedagogickým vedením prísneho otca Samuela, starostlivosťou milovanej matky Anny a staršieho brata Karola. „Chlapec rástol, učiac sa v škole otcovej a sajúc do duše všetky možné vtisky obcovania v dome rodičovskom. Jeho dom a tu tento vidiek mnohotvárný, malebný, opanoval snivú myseľ čiperného chlapca,“ píše o v jeho životopise Jozef Miloslav Hurban. Na formovanie povahy mladého Ľudovíta vplývala aj príroda v okolí Zay-Uhrovca a matkina starostlivosť. Láska k prírode ho sprevádzala aj na štúdiách na evanjelickom lýceu v Bratislave a usiloval sa ju preniesť na svojich spolužiakov, keď ich vo voľnom čase miesto do viechy pozýval na výlety do okolia Bratislavy. V čase dospievania vplýval na Ľudovíta starší brat Karol, ktorý sa po gymnaziálnych štúdiách v Rábe vrátil domov ako uvedomelý vlastenec. V roku 1827 poslali rodičia do Rábu aj 12-ročného Ľudovíta, aby si osvojil maďarčinu. „Odprevadil ho tam otec spolu s dvoma

chlapcami od susedstva a zveril ho do rúk toho istého profesora Leopolda Petza, u ktorého študoval aj jeho starší syn Karol,“ píše Pavel Horváth v knihe Rodokmeň a osudy rodiny Štúrovcov. Ten si nového študenta veľmi obľúbil a čoskoro zbadal u neho zvláštne nadanie, ktoré rozvíjal. A tak mladý Štúr vedel po dvoch rokoch výborne po maďarsky a nemecky, získal prehľad o slovanskej spisbe a osvojil si aj vedomosti potrebné na štúdium na evanjelickom lýceu v Bratislave. Hoci školské roky 1827-29 patrili medzi úspešné, úplne bez problémov sa nezaobišli. Keď Štúr vážne ochorel, opatroval ho spolužiak Ján Kiš a liečil ho – zarytého odporcu alkoholu - „kúrou vínovou“. Nevieme, ako dlho a intenzívne ho „kuríroval“, podstatné je, že kúra zabrala a na jeseň 1829 mohol náš budúci jazykovedec začať štúdium na evanjelickom lýceu v Bratislave. Z Rábu išiel naozaj skvele pripravený, pretože sa zapísal rovno do sekundy (trieda rétoriky a poetiky). Čoskoro sa stal jedným z najlepších žiakov a vplýval na ostatnú mládež.

Prázdniny trávil u rodičov v Uhrovci

S kamarátmi podnikali výlety do okolia, čítali obľúbených básnikov, so záľubou počúvali piesne ľudu. Podľa Hurbanovho životopisu trávil celé dni a noci čítaním kníh takmer vo všetkých slovanských jazykoch: „Kamaráti Kiš, Melfeeber, Jehring a náš Ľudovít trávil celé dni v rozkošnej prírode. Ale už to nebolo toho preháňania sa, ale pod starým dubom ležali si šarvanci a Ľudovít vykladal Slávy dceru alebo rozprával, ako sa to tam nad Dunajom žije v kruhu veselom nadšených za národ a jeho slávu študentov.“ A tak uplynulo jedno leto, potom ďalšie a ďalšie. Z mladého chlapca sa stal dospelý uvedomelý národovec, ktorý v roku 1838 odišiel študovať na univerzitu v Halle dúfajúc v tom, čo každý mladý človek – **že raz zmení svet k lepšiemu.**

Pripravila: Eliška Lenczová, redakčná rada

Z našich projektov...z našich projektov...z našich projektov...

Ludovít Štúr versus Martin Kukučín

Projekt 9.ročníka

Ludovít Štúr bol slovenský politik, filozof, historik, jazykovedec, spisovateľ, básnik, publicista, redaktor a pedagóg. Zapájal sa do politických záležitostí. Bol súčasťou Uhorského snemu. Chcel uzákoniť spisovnú slovenčinu, ale to sa mu nepodarilo kvôli jeho úmrtiu. Písal hlavne poéziu, ale okrem toho napísal aj zborníky, monografie a časopisy. Ludovít Štúr bol multilingvista. Okrem latinčiny počas svojho života výborne ovládal maďarský, nemecký, francúzsky, grécky jazyk a slovanské jazyky – predovšetkým poľský, srbochorvátsky, ruský a učil sa aj hebrejštinu a angličtinu. Patril do skupiny nazývanej podľa neho štúrovci. Jeho spolupracovníci boli Hodža a Hurban a mnohí iní. Veľa dokázal.

Martin Kukučín na rozdiel od Štúra sa nevenoval až toľkým činnostiam. Bol hlavne prozaik, dramatik, a bol zakladateľom modernej prózy. Pre jeho významnosť pre slovenský národ je po ňom pomenovaná aj planétka nazývaná Kukučín, poliklinika a operačná sála v Punta Arenas a jeho meno nesie viacero ulíc v slovenských mestách. V začiatkoch tvorby bola pre jeho diela charakteristická groteskno-humoristická štylizácia príbehov, no po roku 1918 sa jeho diela naplňajú skôr tragicko-nostalgickými a existencionálnymi starosťami o osud vlastného národa a ľudstva. Pre Kukučínovo dielo je charakteristická viera v človeka. Venoval sa próze, medzi jeho tvorbu patrí napríklad dielo *Neprebudený*, *Koniec a začiatok* a *Dve cesty*. Napísal aj tri drámy a to *Bacúchovie dvor*, *Obeta* a *Komasácia*, ktorá bola aj prvá realistická divadelná hra so sociálnou tematikou.

Jeden z viacerých rozdielov medzi Kukučínom a Štúrom bol, že Kukučín sa viac venoval literatúre a Štúr sa viac zaoberal politikou a učením. Štúr vyštudoval evanjelické lýceum v Bratislave a Kukučín vyštudoval lekársku fakultu v Prahe. Kukučín mal dvoch bratov a jednu sestru a Štúr mal troch bratov a jednu sestru.

Obaja však boli veľkým prínosom pre slovenský národ a zapísali sa do dejín.

Pripravil: Miroslav Dermek, 9.B

Vlastná tvorba...vlastná tvorba...vlastná tvorba...

MACKOVE KÚZLA

DVAJA BRATIA A ICH ÚLOHA

Autor: : Marcel Chlaň, redakčná rada

Dávno pradávno, vtedy, keď sa mládenci vydávali do sveta a ženy pracovali ako muži, žila jedna žena. Sedem detí mala, jedného manžela a malú drevenicu. S tou ženou bývala aj jej sestra, ktorá nemohla mať rodinu. Sedem detí bolo ľahšie učiť novým veciam keď jej s deťmi mal kto pomáhať. Mala dve dcéry a päť synov. Troch lenivých a dvoch usilovných. Všetky deti rástli ako z vody a keď trochu podrástli, chodili na trhy a predávali to, čo dopestovali na záhradke.

No časom úroda prestala dozrievať a synovia nevedeli čo robiť. Či polievali menej alebo viac, nič sa nestalo. Raz večer, keď mladší zo synov vyšiel von a spýtoval sa hviezd, čo s to stalo, začul hrom, tresk, hluk a pred ním sa objavila nádherná pani, ktorá mu povedala. „Si odvážny mládenec, ale svoju úlohu si ešte nesplnil“ ako to dopovedala, zdvihla hlavu k oblohe.

Mládenec sa opytoval kto je a čo po ňom žiada, ale žena sa len pozrela na neho a povedala: „To, čo je tvojou úlohou ti nik iný nepovie, len ty sám“ ..pani vykúzli krabičku ..“Túto krabička neotváraš skôr ako za šesť dní a sedem nocí a nezatváraš neskôr, ako tam vložíš to, čo je potrebné. Keď to splníš, zakop truhličku tam, kde stojíš. Ale dobre si pamätaj, čo ti poviem. Neexistuje väčšie zlo ako je hnev a neexistuje horší pán ako je oheň.

... znovu zaznel hrom, tresk, blesk, pani sa premenila na hviezdu a letela vysoko, prevysoko, až do nekonečného neba. Na ďalší deň všetko porozprával celej rodine. Nikto mu neveril okrem najmladšieho brata, ktorý počul ten tresk, blesk a videl ako biela hviezda letela až do neba. Jedine nad čím si obaja bratia lámali hlavu bolo, akú úlohu má splniť.

Za šesť dní a sedem nocí mládenci otvorili škatuľku a takmer sa im oči vyočili, bola prázdna. Druhý brat si všimol, že na krabičke je niečo napísané : „KSKANTY AKLOAN“ „KIOLDIN AS MASIL“ čo znamená? „hnev a oheň“ „z ďalekého sveta“

Obaja bratia pochopili, že majú ísť do sveta. Matka im zabalila tri krajce chleba, dve jablká, cibuľu, kresadlo, suché raždie a dva malé gombíky. Matka im povedala: „Dobre si ich schovajte. Ak sa náhodou stratíte, alebo rozdelíte, budú Vám na dobrej pomoci.“

Dvaja bratia sa dali na cestu. Keď už mali veľký kus za sebou, sadli si na pníček a kde sa vzal, tu sa vzal, prišiel akýsi starček a pýta sa: „Mladí chlapi, dali by ste mi trochu jedla?.. celý deň som na nohách a nič som nejedol.“ Jeden mladší brat mu podal chlieb a druhý jablko. Starček sa poďakoval a podal im dve zlaté mince. „Mládenci, ste veru odvážni aj ja sa vám odvdáčim. Na chvíľu schoval jednu ruku do vrecka a druhou rukou zobral trochu hlíny, z vrecka vybral trávu a povedal:

„Do pravej ruky vložte zlatú mincu a do ľavej nič.“ Mládenci urobili ako im starček povedal, zovreli ruky a keď ich otvorili bolo to naopak. V pravej ruke bola tráva a v ľavej hlina s mincou. Obaja bratia vypliešťali oči, ústa otvárali tak, že keby im zubár zuby kontroloval, tak by ani zrkadielko nepotreboval. Starcovi poďakovali a išli spať.

Na ďalšie ráno sa vydali ďalej. Keď prišli k vysokému dubu, cesta sa rozdeľovala. „No braček, vypadá to tak, že sa musíme rozdeliť. Keď ktokoľvek z nás sa sem vráti, počká

na druhého“ povedal starší brat a vydal sa tou stranou, kde boli huby. Druhý brat išiel tou stranou, kde boli machy.

Mladší brat dorazil do veľkej krajiny, prechádzal sa po cestách, ale nikde nikoho, ani živej duše. V tom ho chytila stráž. „Kto si a čo tu chceš?“ ..začul mládenec veľmi nahnevaný hlas. „Ja som pocestný a vydal som sa zistiť akú mám úlohu“ povedal roztraseným hlasom. Stráž ho zobrala ku kráľovi, ktorý mal zamračenú a veľmi nahnevanú tvár. „Vravíš, že si len pocestný, „EHM“, no tak dobre, si len obyčajný človek? Neprišiel si sem cielene?!“ ..povedal kráľ takým tónom, že keby steny mali nohy, rozutekali by sa na všetky strany. „Nie pán kráľ, s mojím bratom sme sa rozdelili a ja som sa dostal po cestičke s machom sem,“ povedal mládenec odvážnym tónom.

Z tohto kráľovstva odídeš až po splnení troch úloh. No ak ich nesplníš, kým slnkovládca zájde za hory, budeš o hlavu kratší! Nestihol sa ani spamätať než ho stráž hodila do žalára. Na druhý deň predstúpil pred kráľa a jeho prvá úloha bola, aby v prinesenej pôde vyrástol tulipán. Mládenec si spomenul, že má cibuľku. Poriadne cibuľku polial a v okamihu rozkvitli tri nádherné tulipány. Kráľ sa nazlostil tak, že aj Slnkovládca zašiel za hory. Druhou úlohou bolo podpáliť osiku v kráľovskej záhrade. Akokoľvek sa snažil, nešlo to. Porozmýšľal a napadlo ho po strome poukladať raždie a zapáliť. Veru, to bol oheň. Kráľ sa tak nazlostil, až si mládenec pomyslel, že ho kráľ odfúkne. Tretia úloha bola vyliezť na najvyššiu jablňu a odtrhnúť to najkratšie jablko. Kráľ pribehol hneď ráno k mládencovi a hovorí,

„No čo, našiel si?“ áno pán kráľ, odpovedal mládenec a dal mu to najkrajšie jablko do rúk. Kráľ len vyvalil oči a nariadil strážni, aby mládenca zatvorili do žalára. No ešte pred tým, ako ho strážne chytili, pustil zlatú mincu na zem. V žalári si vybral z vrečka trochu trávy, zovrel oči a o chvíľku sa ocitol v sále kráľa, kde na mieste pohodenej mince bolo stovky zlatých dukátov. Naplnil si všetky vrecká, znova zatvoril oči a ocitol sa na rázcestí pri dube.

Druhý brat sa dostal do čierneho kráľovstva, kde všetko bolo zahalené čiernym dymom. Spýtal sa jedného starca čo sa stalo a on povedal: „jedného dňa, keď všetci boli šťastní a vtáci lietali a všetci sa smiali, objavili sa dvaja draci. Jedného skolili a druhý ako pomstu uniesol obe princezné a všetko šťastie spálil.“ Odvtedy je všetko čierne, ako drevo keď dohorí. Veštba hovorí, že príde obyčajný človek, ktorý čiernu zmyje ako keď oheň zmizne po zhorení. Možno, že si to práve ty!“ ..mládenec hneď trielil do kráľovstva. Kráľ bol smutný a povedal, nech sa o to aspoň pokúsi. Mládenec hodí mincu na zem a hneď sa ocitne v ohnivej jaskyni. Zbadal tam draka a obe uväznené princezné. Keď sa lepšie prizrel, princezné neboli zajaté a ani jedna sa nepokúsila utiecť do lesa. Keď pristúpil mládenec k drakovi, drak nič neurobil. Mládenec sa opýta, čo sa stalo a prečo neväzní princezné.

„Mládenec,

si snáď jediný človek, čo sa odvážil to spýtať. Prečo by som ich mal väzniť, veď sa mi ani nepáčia, sú malé a nemajú krídla a dokonca ani chvost, BRRR. Sú tu iba kvôli ohňovládcovi.“ Inak by ma „Veľký ohňový obor“ spálil zaživa. Dopovedal a ďalej sa pozeral na obraz s dvoma malými drakmi, ako bojujú. „Kto je to na tom obraze?“ „To som ja a môj brat.“ Povedal drak. „No a kedy príde ohňovládca?“ „Už sa tri dni neukázal.“ odpovedal drak. Mládenec hodil zlatú mincu na zem a razom sa ocitol u kováča od ktorého žiada meč z vody. A mládenec chytil kladivo, drevenú rukoväť so starou a zhrdzavenou čepeľou. Ponoril ho do vody, zobral jeden žeravý uhlík a premenil sa na vodný meč. Keď sa blížil ohňovládca mládenec hodil mincu na zem a už bol pri jaskyni.

Keď ohňovládca, ohnivý čert s ohnivými vlasmi a obrovskými päťami vošiel do jaskyne zreval,

„Hej drak!“ Kde je ten, čo ma zničiť chce!“ odpovedal tak, že sa všetky skaly triasli. To ja! Vyskočil mládenec na rovné nohy a v ruke držal vodný meč. Ohňovládca naňho fúkol oheň, aby sa premenil na čierny popol. Keď čert prestal chrliť oheň, všimol si, že mládenec v ruke drží svoj vodný meč a žije. Mládenec sekol a jedným ťahom odsekol čertovi prsty. Čert zakričal, zareval, začal celý horieť a zrazu sa pod zem prepadne. Práve na tom mieste mal obor prsteň. Keď ho dal mládenec dole a hodil do vody, premenil sa na draka, takého istého aký bol na obraze. Drak privítal bračeka a mládenec si odviezol obe princezné do kráľovstva.

Kráľ ich už netrpezlivo čakal. „Dokázal si to! .. ale čo bude s mojou druhou dcérou?! ...s oboma sa oženit' nemôžeš.“ „Môj brat by sa rád poženil s Vašou druhou dcérou. Isto iste ma už čaká na rázcestí pri dube. Pôjdem za ním a privediem ho.“

Brata našiel ako boli dohodnutý. Vrátili sa do kráľovstva a o tri dni mala byť svadba. Ale ešte si spomenuli na Bielu pani a rodinu. Svojim princeznám podali gombíky a vysvetlili čo treba robiť.

Keď prišli domov a pozvali na svadbu všetkých príbuzných, matku, otca, dve sestry a troch bratov.

Do škatuľky dali to čo je potrebné, malú kvetinku, hrst' pôdy, vody a živín, nakoniec ju zakopali a čakali čo sa bude diať. V tom sa zjavila biela pani a povedala: „som vám vďačná mládenci.“ Urobili ste viac, ako som žiadala. Do truhlice ste dali „ŽIVOT“, tú najdôležitejšiu vec. Ako sa vám mám odvdáčiť? „Nám netreba ďakovať,“ povedali veľmi milo. „To my Vám skôr ďakujeme,“ povedal druhý brat. „Je tu ale jedna vec, čo by sme si priali, pozvať Vás na našu svadbu, povedal mladší brat. „Rada sa prídem pozrieť, ale teraz už musím ísť a aj vy by ste sa mali vydať na cestu no nezabudnite, to čo potrebujete, je viera k dobrým ľuďom...“ povedala biela pani pri odchode do neba.

Bratia vyrazili a na polceste pospali. Vtom sa prikradla starena a hovorila: „ten je ten, kto ohňovládca zabil. VY LEN BUDETE PYKAŤ. CHA-CHA-CHA-CHA!“ Starena zobrala prútik a pošibla mládencov, ktorí v okamihu premenili na dva veľké kamene. Keď sa princezné pozreli na gombíky, boli tiež z kameňa, nie z dreva. Princezné okamžite bežali za svojimi ženíchmi, no namiesto nich uvideli len dva veľké kamene a potom začuli akýsi zvuk. „ale princezné, čo tu robíte, k svojim kameňom sa pridáte! CHA-CHA-CHA-CHA!“ Keď už chcela princezné začarovať, ozval sa hrom, blesk, tresk, bum, prásk. Objavila sa Biela pani, ježibabu odstrelila až k Slnkovládcovi, zrušila kliatbu a zmizla.

Mládenci vstali, poobjímali princezné a na druhý deň bola svadba. Na svadbe boli všetci ľudia z kráľovstva, kráľ, dvaja draci, Biela pani a ja, váš Macko Kúzelník.

Môj názor : Budúcnosť plastov.

Ja osobne s plastmi problém nemám, ale myslím si, že ľudstvo to s ich výrobou trochu dosť preháňa. Keď to bude aj naďalej takto pokračovať tak naša drahá Zem onedlho zomrie a to len našou primitívnou chybou. Ja osobne si myslím, že tu bude tak do roku 2150. Ale ak sa s výrobou plastov trochu upokojíme tak by tu mohla byť aj dlhšie.

Čo vlastne plasty sú? Plasty sú ľahké a dosť šikovné vynálezy. Ja na niektoré kúsky sama nedám dopustiť. Môj názor je proste taký, že plasty sa dajú, aj keď niekedy nie až tak ľahko nahradiť. Skrátka som aj zároveň nie som rada, že s nami zdieľajú túto planétu.

Ako každá vec na Zemi, aj plasty sa rozkladajú. Biologicky sa rozkladajú ale veľmi dlho, dokonca až 100 rokov ☹️. Áno je to veľa však? Ale keď budeme plasty hádzať tam kam patria, tak môžeme uľahčiť a aj zachrániť život nie jednému živému tvorovi. 😊

PS: dopyčula som sa, že v Španielsku jedna vedkyňa objavila húsenicu, ktorej plastový odpad zachutil a ani jej neškodí.

KARIN PAĎOUROVÁ, redakčná rada

Zaujíname sa o svet okolo nás

Diskusný príspevok na tému:

Aká je budúcnosť plastov?

Milí prítomní, dovoľte aby som sa vyjadrila k aktuálnej diskusnej téme aká je budúcnosť plastov.

Môj názor je taký, že plasty sa stali nočnou morou pre nás a hlavne pre našu planétu. Naša planéta nás živí cele miliardy rokov, ale podľa môjho názoru to onedlho vzdá. A jediný, kto za to môže, sme my.

Každý si myslí, že kde vyhodí jeden obal od cukríku na zem, že to nikomu neublíži. Lenže, keď si zoberiete, že každý jeden človek na Zemi hodí na zem jeden obal tak to máme približne 7 miliárd a viac obalov na zemi. Je veľa ľudí, ktorí sa snažia bojovať proti plastom napríklad ignorovaním mikroténových sváčkov alebo plastových kelímkov. Ale populácia plastov je bohužiaľ vyššia.

Samozrejme, že je ťažké úplne žiť bez plastov, lebo to obmedzuje veľa vecí z bežného života. Musíte byť vopred pripravený na nákup alebo sa vydať svojej prirodzenej ľahostajnosti a ísť do bezobalového obchodu kde si naberiete prací prášok, múku, semenka... do svojich látkových sáčkov alebo sklenených fliaš.

Na zaver to môžeme vyhodnotiť tak že stačí ak sa budem trochu držať na uzde, stále mať dobré nápady ako plasty úplne stiahnuť s trhu a budem recyklovať. Inak sa môžeme s našou Zemou a životným prostredím rozlúčiť.

Ďakujem za pozornosť. Terezka Macková, redakčná rada

Zima zimná

**Zima zimná zimno prišla,
je čas čiapok, rukavíc.
Mrázik tajne farbí líca,
sám tvoj dych ťa prezradí.
Gaštany sa v kotle pečú,
hlásia týždne pohody,
v obchodoch však stále nájdeš,
Maruškiné jahody.**

**Zima zimná zimník nosí,
ved' vie ozaj tuhá byť,
o strpenie ešte prosí,
treba vločky pripraviť.**

Pripravila: Tamarka Šimončíč, redakčná rada